

Analiza preliminară a Impactului de Reglementare

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ)	Metodologia privind calcularea și aprobarea tarifelor de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor și producătorilor de energie termică
Data:	04.09.2018
Autoritatea administrației publice, autor:	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
Subdiviziunea:	Departamentul tarife și analize economice, Departamentul Reglementări
Persoana responsabilă și informația de contact:	Silvia Stici, consultant principal, Secția energie termică, cogenerare și aprovizionare cu apă, Departamentul Reglementări Moraru Tatiana, Șef Secție energie termică și cogenerare, Departamentul tarife și analize economice Tel:022 852-933 , sstici@anre.md Tel:022 852-924 , tmoraru@anre.md
Componentele analizei impactului de reglementare	
1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare	
Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	1
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	1
TOTAL	4

Argumentare/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

Intervenția dată nu necesită o analiză complexă.

a) 2 - nivelul de interes public este mediu, deoarece Metodologia privind calcularea și aprobarea tarifelor de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor și producătorilor de energie termică (în continuare Metodologie) va fi aplicată doar în raport cu o parte din consumatorii sau producătorii vizați, care vor solicita prestarea serviciilor de racordare sau de reconectare (în continuare servicii reglementate).

b) 1 - intervenția nu este nouă, în mare parte componentele incluse în categoria serviciilor reglementate se regăsesc în cadrul normativ primar și secundar, și anume în art. 45, alin. (8) din Legea nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării în conformitate cu care tarifele de racordare și de reconectare a instalațiilor de utilizare a energiei termice, precum și costurile de racordare și reconectare a centralelor electrice de termoficare, a centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și a centralelor termice, inclusiv a centralelor termice care utilizează surse regenerabile, le achită consumatorul final sau

producătorul, după caz, acestea fiind calculate și aprobate de Agenție în conformitate cu metodologia elaborată și aprobată de Agenție.

c) 1 - ar putea fi afectată neesențial o parte mică a societății sau o parte mică a unui sector economic (o parte a consumatorilor sau producătorilor de energie termică, care vor beneficia de serviciile respective).

2. Definirea problemei

În conformitate cu prevederile art. 45, alin. (8) din Legea nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, tarifele de racordare și de reconectare a instalațiilor de utilizare a energiei termice, precum și costurile de racordare și reconectare a centralelor electrice de termoficare, a centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și a centralelor termice, inclusiv a centralelor termice care utilizează surse regenerabile, le achită consumatorul final sau producătorul, după caz, acestea fiind calculate și aprobate de Agenție în conformitate cu metodologia elaborată și aprobată de Agenție.

Metodologia respectivă are drept scop implementarea principiilor și cerințelor stabilite în Legea nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Prevederile proiectului Metodologiei urmează să fie aplicate în relațiile dintre distribuitorii de energie termică și consumatorii/producătorii care au depus cerere privind acordarea serviciilor reglementate. În acest sens, Metodologia stabilește expres tipurile serviciilor prestate de distribuitorii de energie termică, pentru care Agenția va aproba tarife reglementate, precum și modul de determinare a acestora.

Lipsa intervenției expuse în AIR va avea o serie de consecințe negative asupra prestării serviciilor de racordare sau de reconectare de către distribuitorii de energie termică, cele mai importante fiind următoarele:

- a) Lipsa modalității și procedurii de calculare a tarifelor pentru serviciile reglementate;
- b) Lipsa cadrului normativ privind calcularea și aprobarea tarifelor, structura cheltuielilor, precum și modul de includere a rentabilității în calculul tarifelor pentru serviciile de racordare sau de reconectare prevăzute de Metodologie;
- c) Prestarea acestor servicii în baza devizelor de cheltuieli întocmite la discreția distribuitorilor de energie termică, ceea ce contravine Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

3. Stabilirea obiectivelor

Scopul: Implementarea prevederilor Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, în speță art. 45, alin. (8).

În legătură cu intervenția propusă, urmează a fi realizate următoarele obiective principale:

- asigurarea prestării serviciilor reglementate de către distribuitorii de energie termică, la tarife care includ costuri justificate și necesare, aprobate de către autoritatea de reglementare în baza Metodologiei;
- excluderea prestării serviciilor reglementate la tarife arbitrare, stabilite unilateral de către distribuitorii de energie termică în baza devizelor de cheltuieli ;
- asigurarea unui proces transparent și echitabil la determinarea tarifelor pentru serviciile reglementate prestate de către distribuitorii de energie termică;

- asigurarea protecției drepturilor și a intereselor consumatorilor și a producătorilor, reieșind din cerințele Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

4. Identificarea opțiunilor

La capitolul abordărilor alternative au fost identificate două opțiuni:

A) A nu face nimic.

Opțiunea constă în a nu elabora și aproba Metodologia privind calcularea și aprobarea tarifelor de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor și producătorilor de energie termică. Ca consecință, în acest caz, nu vor fi respectate în mod exhaustiv prevederile Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, în ceea ce privește reglementarea prestării serviciilor reglementate de către distribuitorii de energie termică și nu va fi asigurată transparența și eficiența procesului de determinare a tarifelor pentru aceste servicii. Distribuitorii de energie termică vor continua să efectueze racordările și reconectările în baza devizelor de cheltuieli întocmite la propria discreție.

B) Opțiunea Recomandată.

Obligația de elaborare și aprobare a Metodologiei este în sarcina Agenției, care reiese din art. 45, alin. (8) din Legea nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Proiectul Metodologiei include următoarele secțiuni:

- 1) Dispoziții generale;
- 2) Descrierea tarifelor reglementate;
- 3) Determinarea tarifelor pentru serviciile reglementate;
- 4) Determinarea cheltuielilor;
- 5) Determinarea și aprobarea tarifelor.

În contextul cerințelor Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, proiectul Metodologiei detaliază următoarele aspecte:

- a) serviciile de racordare și de reconectare prestate de către distribuitorii de energie termică ;
- b) componentele și modul de determinare a cheltuielilor, precum și includerea rentabilității în calculul tarifelor pentru serviciile stabilite prin Metodologie;
- c) principiile, modul de calculare și aprobare a tarifelor pentru serviciile reglementate.

Concomitent, proiectul Metodologiei urmează să asigure implementarea următoarelor principii de reglementare:

- a) includerea în scopuri tarifare doar a cheltuielilor minime și justificate necesare pentru prestarea serviciilor reglementate de către distribuitorii de energie termică;
- b) desfășurarea de către distribuitorii de energie termică a unei activități eficiente care va permite prestarea serviciilor de calitate consumatorilor/producătorilor;
- c) asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor pentru serviciile reglementate.

În contextul cerințelor Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, se propune stabilirea în proiectul Metodologiei a următoarelor categorii de servicii prestate consumatorilor și producătorilor de către distribuitorii de energie termică:

1) racordarea instalațiilor de utilizare a energiei termice, a centralelor electrice de termoficare, a centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și a centralelor termice, inclusiv a centralelor termice care utilizează surse regenerabile;

2) reconectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice, a centralelor electrice de termoficare, a centralelor de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și a centralelor termice, inclusiv a centralelor termice care utilizează surse regenerabile.

În conformitate cu principiile de reglementare expuse mai sus, la determinarea tarifelor pentru serviciile menționate, urmează să fie luate în considerație cheltuielile justificate, necesare distribuitorilor de energie termică pentru prestarea acestor servicii. În acest context, la determinarea tarifelor pentru serviciile reglementate urmează a fi incluse următoarele categorii de cheltuieli:

- 1) cheltuielile materiale;
- 2) cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor;
- 3) cheltuielile cu personalul;
- 4) cheltuielile de distribuire și administrative;
- 5) rentabilitatea aferentă prestării serviciului reglementat.

Astfel, sunt descrise materialele ce vor fi incluse la determinarea tarifelor pentru serviciile de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor și producătorilor de energie termică. La fel, este stabilită modalitatea de determinare a cheltuielilor cu personalul, cheltuielilor privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la prestarea serviciului reglementat.

De asemenea, se propune aplicarea ratei de rentabilitate unice, care va fi determinată luând în considerație cheltuielile suportate de către distribuitorii de energie termică pentru prestarea serviciului reglementat.

Pentru simplificarea procedurii de determinare și aprobare a tarifelor la serviciile reglementate, precum și în vederea asigurării transparenței, se propune, ca distribuitorii de energie termică să determine cheltuielile necesare pentru prestarea serviciilor separat pentru fiecare serviciu și să prezinte calculele respective, justificate prin prevederile actelor normative în vigoare. Pentru aprobarea tarifelor pentru serviciile de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor sau producătorilor, urmează ca distribuitorii de energie termică să prezinte toate datele și informațiile necesare examinării cheltuielilor de către Agenție.

De remarcat că cheltuielile suportate de către distribuitorii de energie termică pentru prestarea serviciilor reglementate nu se includ în tarifele reglementate pentru furnizarea energiei termice. Concomitent, proiectul Metodologiei nu stabilește careva obligații, acte permissive noi sau acțiuni ce urmează a fi întreprinse de către distribuitorii de energie termică care prestează serviciile nominalizate și care ar genera costuri suplimentare acestora, consumatorilor sau producătorilor de energie termică.

5. Analiza și compararea opțiunilor

La capitolul abordărilor alternative au fost identificate două opțiuni:

1. A nu face nimic

În cazul în care nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării Metodologiei privind calcularea și aprobarea tarifelor de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor și producătorilor de energie termică, va duce la următoarele consecințe:

- Nu vor fi respectate prevederile Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, în ceea ce privește prestarea serviciilor de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor sau producătorilor de către distribuitorii de energie termică și aplicarea tarifelor reglementate pentru aceste servicii;
- Nu va fi asigurată transparența deplină la determinarea și aplicarea tarifelor pentru serviciile de racordare și de reconectare, ceea ce poate duce la includerea unor costuri nejustificate în calculul tarifelor respective;
- Nu vor fi stabilite tarifele pentru serviciile de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor sau producătorilor de către distribuitorii de energie termică, ceea ce poate duce la aplicarea unui tratament discriminatoriu din partea acestuia în legătură cu accesul la aceste servicii, precum și la obligarea consumatorilor/producătorilor de a suporta cheltuieli nejustificate în raport cu cheltuielile reale înregistrate de către distribuitorii de energie termică;
- Nu va exista o abordare unică în ceea ce privește tipurile de servicii reglementate care urmează a fi prestate la tarifele aprobate de Agenție.

2. Opțiunea recomandată

Opțiunea a II-a presupune:

Opțiunea a II-a presupune elaborarea Metodologiei, astfel creând premise pentru soluționarea problemelor ce pot apărea în relațiile dintre distribuitorii de energie termică, producători, consumatorii existenți sau potențiali care solicită prestarea serviciilor de racordare sau de reconectare.

În rezultatul elaborării și aprobării Metodologiei respective:

- Va fi asigurată transparența și principiile de echitate în raporturile dintre titularii de licență și consumatorii existenți sau potențiali, în legătură cu prestarea serviciilor reglementate;
- Vor fi stabilite în mod exhaustiv în Metodologie categoriile de servicii reglementate care vor fi prestate de către titularii de licență, conform tarifelor aprobate de Agenție;
- Vor fi create premisele necesare pentru asigurarea implementării prevederilor Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării în partea ce ține de reglementarea serviciilor de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor sau producătorilor de către distribuitorii de energie termică;
- Va fi posibilă aplicarea mai eficientă a principiului costurilor necesare și justificate la determinarea tarifelor, având în vedere necesitatea aprobării de către Agenție a tarifelor pentru serviciile reglementate;
- Va fi asigurată protecția drepturilor și a intereselor legitime ale consumatorilor și ale producătorilor, reieșind din cerințele Legii nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, prin asigurarea unui acces nediscriminatoriu la serviciile de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor sau producătorilor de către distribuitorii de energie termică, la tarife publicate în prealabil și determinate în mod transparent.

Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului

Costuri:

- Cheltuieli aferente publicării Metodologiei privind calcularea și aprobarea tarifelor de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor și producătorilor de energie termică aprobate de Agenție;

- Nu a fost identificată apariția unor costuri de conformare pentru întreprinderile din sectorul termoelectric (precum careva investiții suplimentare) sau careva costuri administrative legate de implementarea Metodologiei în cauză.

- De menționat faptul că aprobarea Metodologiei nu va duce la introducerea unor plăți suplimentare pentru serviciile de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor sau producătorilor de către distribuitorii de energie termică.

- De remarcat faptul că, din lipsa Metodologiei, în prezent este foarte dificil de a efectua calculul nivelului tarifelor pentru serviciile de racordare și de reconectare, deoarece nivelul acestora depinde de factori ce vor fi examinați la momentul prezentării materialelor respective de către distribuitorii de energie termică, care vor justifica cheltuielile ce urmează a fi incluse în tarifele pentru serviciile reglementate.

Totodată, rezultatele ce pot fi obținute în urma unor evaluări generale fără a lua în considerație factorii specifici, necunoscuți, nu vor fi reprezentative, fiind chiar pasibile de a prezenta eronat sau de a oferi o imagine greșită în ceea ce privește impactul pe care îl poate avea Metodologia propusă.

Beneficii:

Principalele beneficii majore ale intervenției descrise sunt următoarele:

- va fi asigurată transparența la formarea tarifelor reglementate pentru serviciile de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor sau producătorilor de către distribuitorii de energie termică, prin stabilirea de criterii și principii de calcul a tarifelor, astfel ca beneficiarii să achite doar costurile reale și justificate;
- va fi exclusă posibilitatea exercitării de către distribuitorii de energie termică a unui comportament discriminatoriu în ceea ce privește prestarea diferitor categorii de servicii reglementate;
- vor fi create premisele și condițiile necesare pentru implementarea cerințelor stabilite în Legea nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, inclusiv a principiilor costurilor minime la eficiență maximă;
- vor fi specificate expres tipurile de servicii reglementate care urmează a fi prestate de către distribuitorii de energie termică la tarifele reglementate de Agenție.

În contextul celor expuse, autorii prezentei AIR consideră oportună aplicarea opțiunii a II-a, care presupune elaborarea și aprobarea Metodologiei privind calcularea și aprobarea tarifelor de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor și producătorilor de energie termică.

6. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă)

7. Consultarea

Metodologia privind calcularea și aprobarea tarifelor de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor și producătorilor de energie termică va avea impact asupra distribuitorilor de energie termică care prestează serviciile de racordare și reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor la sistemul centralizat de energie termică.

În acest context, cu privire la oportunitatea aprobării de către Agenție a Metodologiei, precum și referitor la prevederile proiectului, Agenția va consulta Ministerul Economiei și Infrastructurii, Consiliul Concurenței, titularii licențelor pentru producerea, distribuția și furnizarea energiei termice (S.A. „Termoelectrica”, Î.M. „Termogaz-Bălți”, S.A. „Comgaz-Plus”, „Î.M.R.C.T. Comrat”, S.A. „Apă-Canal Chișinău”, S.A. „CET-Nord”, Î.M. „Servicii Comunale Glodeni”), Asociația Consumatorilor de Energie din Moldova, Confederația Națională a Patronatului, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Primăria mun. Chișinău.

Totodată, pe pagina WEB a Agenției (www.anre.md, la rubrica Transparența decizională / Consultări Publice) sunt plasate AIR și textul proiectului Metodologiei privind calcularea și aprobarea tarifelor de racordare și de reconectare la rețeaua termică a instalațiilor consumatorilor și producătorilor de energie termică, astfel, încât orice persoană interesată să poată prezenta propuneri și obiecții pe marginea lor, inclusiv la adresa electronică indicată pe site.

În vederea prezentării propunerilor și comentariilor la proiectul supus consultării, este oferită o perioadă de cel puțin 10 zile lucrătoare din data notificării (care a fost de asemenea plasată pe pagina electronică a Agenției), conform prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional.

Toate obiecțiile și propunerile parvenite vor fi examinate de către Agenție, iar cele argumentate vor fi luate în considerație la îmbunătățirea proiectului Metodologiei în cauză. Toate propunerile și obiecțiile ce se referă la proiectul Metodologiei, precum și argumentările la propunerile respinse vor fi prezentate în sinteza propunerilor și obiecțiilor.

Agenția, de asemenea, va organiza ședințe de lucru pentru a fi examinate suplimentar obiecțiile și propunerile la proiectul Metodologiei precum și pentru a pune în discuție versiunea ajustată a proiectului Metodologiei.